II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

KOMISJONI MÄÄRUS (EL) nr 371/2010,

16. aprill 2010,

millega asendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2007/46/EÜ (millega kehtestatakse raamistik mootorsõidukite ja nende haagiste ning selliste sõidukite jaoks mõeldud süsteemide, osade ja eraldi seadmestike kinnituse kohta) V, X, XV ja XVI lisa (raamdirektiiv)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. septembri 2007. aasta direktiivi 2007/46/EÜ, millega kehtestatakse raamistik mootorsõidukite ja nende haagiste ning selliste sõidukite jaoks mõeldud süsteemide, osade ja eraldi seadmestike kinnituse kohta (raamdirektiiv), [1] eriti selle artikli 41 lõiget 6, artikli 11 lõiget 5 ja artikli 39 lõiget 2,

ning arvestades järgmist:

(1) Direktiiviga 2007/46/EÜ on kehtestatud ühtlustatud raamistik, mis sisaldab kõikide uute sõidukite, süsteemide, osade ja eraldi seadmestikega seotud haldusnorme ja üldisi tehnilisi nõudeid. Eelkõige hõlmab see tüübikinnitusmenetluste kirjeldust, sealhulgas praktilisi meetmeid, mida tuleb võtta, et tagada sõidukite tootmine vastavalt tüübikinnitusdokumentidele, ja sätteid selle kohta, kuidas peab katseid tegema, et tüübikinnitust saada.

(2) Analüüsides peamisi poliitikavaldkondi, mis mõjutavad Euroopa autotööstuse konkurentsivõimet, esitas kõrgetasemeline töörühm CARS 21, mille komisjon moodustas 2005. aastal konkurentsivõimelise Euroopa autotööstuse jätkusuutliku arengu kavandamiseks, rea soovitusi selle tööstusharu üleilmse konkurentsivõime ja tööhõive parandamiseks nii, et samal ajal säiliks sõidukite ohutuse ja keskkonnasäästlikkuse edasine areng. Lihtsustamise valdkonnas soovitas töörühm lisada võimaluse, et tootja viib tüübikinnituse saamiseks vajalikud katsed läbi ise, mis eeldab tema määramist tehniliseks teenistuseks (edaspidi „tootjapoolsed katsed"). Samuti soovitati võimalust kasutada füüsiliste katsete tegemise asemel arvutisimulatsiooni (edaspidi „virtuaalsed katsed").

(3) Üks tüübikinnitussüsteemi peamisi eripärasid on see, et tüübikinnitusasutuse ja tema määratud tehnilise teenistuse vahel peab valitsema suur usaldus. Seega on oluline, et tehnilise teenistuse ja tüübikinnitusasutuse vahel vahetatud dokumendid tagaksid läbipaistvuse ja selguse. Seepärast tuleb tüübikinnitusmenetlusi käsitleva direktiivi 2007/46/EÜ V lisas selgesti määratleda katsearuannete vorm ja aruandes sisalduv teave.

(4) Sõidukite, osade ja eraldi seadmestiku vastavuse kontrollimine kogu tootmisprotsessi kestel on tüübikinnitussüsteemi põhimehhanism. Üks võimalus toodangu vastavuse kontrollimiseks on toodangu hulgast võetud sõidukite, osade ja eraldi seadmestike füüsiline katsetamine, et kontrollida, kas need vastavad endiselt tehnilistele nõuetele. Isegi kui tüübikinnituse eesmärgil on kasutatud virtuaalseid katsemeetodeid, tuleks täpsustada, et kui asutus võtab näidiseid juhusliku valiku alusel, võib korraldada ainult füüsilisi katseid.

(5) Tüübikinnituse andmiseks vajalikud katsed viib läbi tehniline teenistus, keda liikmesriigi tüübikinnitusasutus on nõuetekohaselt teavitanud pärast seda, kui tema oskusi ja pädevusi on hinnatud asjakohaste rahvusvaheliste standardite kohaselt. Need standardid sisaldavad vajalikke

[1] ELT L 263, 9.10.2007, lk 1.

nõudeid, et tüübikinnitusasutus saaks tootja või tema nimel tegutseva alltöövõtja määrata tehniliseks teenistuseks direktiivi 2007/46/EÜ tähenduses. Siiski on oluline täpsustada, milline on tootja vastutus, et ära hoida võimalikku huvide konflikti, eriti kui katsed tehakse alltöövõtu korras.

(6) Direktiivi 2007/46/EÜ XV lisas on esitatud loetelu õigustloovatest aktidest, mille puhul võib tootja määrata tehniliseks teenistuseks. Kõrgetasemelise töörühma CARS 21 soovituste järgimiseks on vaja seda loetelu muuta.

(7) Kogu projekteerimisprotsessi käigus kasutatakse laialt arvutipõhiseid tehnikaid, eriti raalprojekteerimist, seda nii osade ja seadmestike kontseptuaalse projekti ja skeemi, seadmete tugevus- ja dünaamilise analüüsi kui ka tootmismeetodite kindlaksmääramise puhul. Kättesaadav tarkvara teeb võimalikuks neil tehnoloogiatel põhinevate virtuaalsete katsemeetodite kasutamise, mis kõrgetasemelise töörühma CARS 21 hinnangul aitab vähendada tootjate kulutusi, kaotades tüübikinnituse jaoks prototüüpide ehitamise kohustuse. Töörühma soovituste järgimiseks on vaja koostada loetelu õigustloovatest aktidest, mille puhul on virtuaalne katsetamine lubatud.

(8) Virtuaalse katsemeetodi tulemused peaksid olema sama usaldusväärsed kui füüsilise katse tulemused. Seega on vaja kehtestada asjakohased tingimused, et tagada matemaatiliste mudelite nõuetekohane valideerimine.

(9) Tüübikinnituse süsteemi nõuetekohase toimimise seisukohast on asjakohane ajakohastada direktiivi 2007/46/EÜ lisasid, et kohandada neid teaduse ja tehnika arenguga. Kuna kõnealused lisad on piisavalt üksikasjalikud ega vaja liikmesriikide ülevõtmismeetmeid, on asjakohane asendada need määrusega vastavalt direktiivi 2007/46/EÜ artikli 39 lõikele 8.

(10) Direktiivi 2007/46/EÜ V, X, XV ja XVI lisa tuleks vastavalt muuta.

(11) Käesoleva määrusega ette nähtud meetmed on kooskõlas mootorsõidukite tehnilise komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Direktiivi 2007/46/EÜ muudetakse järgmiselt:

1. V lisa asendatakse käesoleva määruse I lisas esitatud tekstiga.

2. X lisa asendatakse käesoleva määruse II lisas esitatud tekstiga.

3. XV lisa asendatakse käesoleva määruse III lisas esitatud tekstiga.

4. XVI lisa asendatakse käesoleva määruse IV lisas esitatud tekstiga.

Artikkel 2

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas.*

Seda kohaldatakse alates 29. aprillist 2010.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 16. aprill 2010

Komisjoni nimel

president

José Manuel BARROSO

I LISA

„V LISA

EÜ TÜÜBIKINNITUSEGA SEOTUD MENETLUSED

0. **Eesmärgid ja reguleerimisala**

0.1. Käesolevas lisas sätestatakse menetlused sõiduki tüübikinnitusprotsessi nõuetekohaseks toimimiseks kooskõlas artikliga 9.

0.2. See sisaldab ka järgmist:

a) loetelu rahvusvahelistest standarditest, mis on olulised tehniliste teenistuste määramiseks kooskõlas artikliga 41;

b) kirjeldus menetlustest, mida tuleb järgida tehniliste teenistuste oskuste hindamisel kooskõlas artikliga 42;

c) üldised nõuded katsearuannete koostamiseks tehniliste teenistuste poolt.

1. **Tüübikinnitusmenetlus**

Sõiduki tüübikinnitustaotluse saamisel peab tüübikinnitusasutus

a) kontrollima, et kõik EÜ tüübikinnitustunnistused, mis on väljastatud sõiduki tüübikinnitusele kohaldatavate õigustloovate aktide alusel, hõlmavad sõiduki tüüpi ning vastavad ettenähtud nõuetele;

b) kontrollima esitatud dokumentide läbivaatamisel, kas teatise I osas loetletud sõiduki tehnilised jm andmed sisalduvad asjakohase õigustloova aktiga seonduvas infopaketis ja selle alusel välja antud EÜ tüübikinnitustunnistustes;

c) kui mõni teatise I osas mainitud jaotis ei sisaldu ühegi õigustloova akti infopaketis, kontrollima, kas kõnesolev detail või karakteristik vastab teatmikus esitatud andmetele;

d) kontrollima või laskma kontrollida kinnitatavasse tüüpi kuuluvate sõidukite valimi põhjal sõiduki osi ja süsteeme, et teha kindlaks, kas sõiduk(id) on valmistatud vastavalt asjaomastele kinnitatud infopaketi EÜ tüübikinnitustunnistusega seotud andmetele;

e) vajaduse korral kontrollima või laskma kontrollida eraldi seadmestike paigaldust;

f) vajaduse korral kontrollima või laskma kontrollida IV lisa I osa joonealustes märkustes 1 ja 2 sätestatud seadmete olemasolu;

g) vajaduse korral kontrollima või laskma kontrollida IV lisa I osa joonealuses märkuses 5 sätestatud nõuete täitmist.

2. **Tehniliste kirjelduste kombinatsioonid**

Esitatavate sõidukite arv peab olema piisav, et võimaldada erinevate kinnitatavate kombinatsioonide nõuetekohast kontrollimist järgmiste kriteeriumide alusel:

Tehniline kirjeldus	Sõidukikategooria									
	M_1	M_2	M_3	N_1	N_2	N_3	O_1	O_2	O_3	O_4
Mootor	X	X	X	X	X	X	—	—	—	—
Käigukast	X	X	X	X	X	X	—	—	—	—
Telgede arv	—	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Veoteljed (arv, asukoht, ühendusviis)	X	X	X	X	X	X	—	—	—	—
Juhtteljed (arv ja asukoht),	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Kere tüüp	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Uste arv	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Rooli asukoht	X	X	X	X	X	X	—	—	—	—
Istekohtade arv	X	X	X	X	X	X	—	—	—	—
Varustatuse tase	X	X	X	X	X	X	—	—	—	—

3. **Erisätted**

Kui asjakohaste õigustloovate aktide põhjal välja antud tüübikinnitustunnistused ei ole kättesaadavad, peab tüübikinnitusasutus

a) korraldama iga asjassepuutuva õigustloova aktiga nõutud katsetused ja kontrollimised;

b) kontrollima, kas sõiduk vastab sõiduki teatmikus esitatud andmetele ja kas need vastavad kõigis asjaomastes õigustloovates aktides esitatud tehnilistele nõuetele;

c) vajaduse korral kontrollima või laskma kontrollida eraldi seadmestike paigaldust;

d) vajaduse korral kontrollima või laskma kontrollida IV lisa I osa joonealustes märkustes 1 ja 2 sätestatud seadmete olemasolu;

e) vajaduse korral kontrollima või laskma kontrollida IV lisa I osa joonealuses märkuses 5 sätestatud nõuete täitmist.

1. liide

Artiklis 41 osutatud sõidukitele esitatavad standardid

1. Tüübikinnituseks läbiviidavate katsetustega seotud tegevus, mis peab olema kooskõlas IV lisas loetletud õigustloovate aktidega:

1.1. A-kategooria (oma ruumides läbiviidavad katsetused)

EN ISO/IEC 17025:2005 katse- ja kalibreerimislaborite kompetentsuse üldnõuete kohta.

A-kategooriaga seotud tegevuseks määratud tehniline teenistus võib õigustloovates aktides sätestatud katsetusi, mille läbiviimiseks ta on määratud, tootja või kolmanda isiku ruumides läbi viia või nende läbiviimist juhendada.

1.2. B-kategooria (tootja või kolmanda isiku ruumides läbiviidavate katsetuste juhendamine)

EN ISO/IEC 17020:2004 eri tüüpi inspekteerimisasutuste toimimise üldkriteeriumide kohta.

Enne katsetuse läbiviimist või juhendamist tootja või kolmanda isiku ruumides kontrollib tehniline teenistus, kas katsekoht ja mõõtmisseadmed vastavad punktis 1.1 osutatud standardi asjakohastele nõuetele.

2. Toodangu vastavusega seotud tegevus

2.1. C-kategooria (tootja kvaliteedijuhtimissüsteemi alghindamise ja järelevalveauditite läbiviimise kord)

EN ISO/IEC 17021:2006 nõuete kohta juhtimissüsteemide auditit ja sertifitseerimist teostavatele asutustele.

2.2. D-kategooria (tootenäidiste kontrollimine või katsetamine või selle juhendamine)

EN ISO/IEC 17020:2004 eri tüüpi inspekteerimisasutuste toimimise üldkriteeriumide kohta.

2. liide

Tehniliste teenistuste hindamise kord

1. **Käesoleva liite eesmärk**

1.1. Käesolevas liites kehtestatakse tingimused, millele vastavalt peab artiklis 42 osutatud pädev asutus läbi viima tehniliste teenistuste hindamist.

1.2. Neid tingimusi kohaldatakse *mutatis mutandis* kõigi tehniliste teenistuste suhtes sõltumata nende õiguslikust seisundist (sõltumatu organisatsioon, tootja või tüübikinnitusasutus, kes tegutseb tehnilise teenistusena).

2. **Hindamise põhimõtted**

Hindamisel järgitakse mitut põhimõtet:

— sõltumatus, mis on järelduste erapooletuse ja objektiivsuse aluseks;

— tõenditel põhinev lähenemine, mis tagab usaldusväärsed ja reprodutseeritavad järeldused.

Audiitorid peavad üles näitama usaldust ja ausust. Nad peavad täitma konfidentsiaalsus- ja vaikimiskohustust.

Nad peavad oma avastustest ja järeldustest tõeselt ja täpselt aru andma.

3. **Audiitorite oskusnõuded**

3.1. Hindamisi võivad läbi viia ainult selleks vajalike tehniliste ja haldusalaste teadmistega audiitorid.

3.2. Audiitorid peavad olema saanud hindamisalast erikoolitust. Lisaks peavad nad omama tehnilisi eriteadmisi tehnilise teenistuse tegevusalal.

3.3. Ilma et see piiraks käesoleva liite punktide 3.1 ja 3.2 sätete kohaldamist, peavad artiklis 42 osutatud hindamise läbi viima audiitorid, kes ei ole seotud tegevustega, mille hindamist läbi viiakse.

4. **Määramise taotlemine**

4.1. Taotlust esitava tehnilise teenistuse nõuetekohaselt volitatud esindaja peab esitama pädevale asutusele ametliku taotluse, mis sisaldab järgmist:

a) tehnilise teenistuse üldised andmed, sealhulgas äriühing, nimi, aadress, õiguslik seisund ning tehnilised ressursid;

b) katsetamisega tegeleva personali ja juhtkonna üksikasjalik kirjeldus, sealhulgas CVd, haridus ja kutseoskused;

c) lisaks eespool toodule peavad virtuaalseid katsemeetodeid kasutavad tehnilised teenistused tõendama oma suutlikkust töötada arvutipõhises keskkonnas;

d) üldine teave tehnilise teenistuse kohta, näiteks selle tegevus, kuulumine suuremasse kontserni ning kõigi nende tegevusüksuste aadressid, mida määramine hõlmab;

e) kinnitus selle kohta, et tehniline teenistus nõustub täitma kõiki määramisega seotud nõudeid ning vastavalt vajadusele muid asjaomastes direktiivides sätestatud kohustusi;

f) loetelu vastavushindamisteenustest, mida tehniline teenistus kohustub osutama kohaldatavate õigusaktide raames, ning loetelu õigusaktidest, mille osas tehniline teenistus taotleb määramist, sealhulgas vajaduse korral suutlikkuse piirid;

g) üks tehnilise teenistuse kvaliteedikäsiraamatu eksemplar.

4.2. Pädev astutus peab kontrollima, kas tehnilise teenistuse esitatud teave on piisav.

5. **Ressursside ülevaatamine**

Pädev asutus peab omaenda poliitikast, pädevusest ning sobivate audiitorite ja ekspertide kättesaadavusest lähtudes üle vaatama, kas ta on suuteline tehnilise teenistuse hindamist läbi viima.

6. **Hindamise alltöövõtt**

6.1. Pädev asutus võib hindamise teatud osade läbiviimiseks sõlmida alltöövõtulepingu teise tehnilisi teenistusi määrava asutusega või taotleda abi tehnilistelt ekspertidelt, keda vahendavad teised pädevad asutused. Taotluse esitanud tehniline teenistus peab alltöövõtjad ja eksperdid heaks kiitma.

6.2. Pädev asutus peab tehnilisele teenistusele lõpliku üldhinnangu andmisel arvesse võtma piisava pädevusalaga akrediteerimistunnistusi.

7. **Ettevalmistus hindamiseks**

7.1. Pädev asutus peab ametlikult määrama hindamismeeskonna. Pädev asutus peab tagama, et iga ülesannet täidavad selleks sobivad eksperdid. Eelkõige peab kogu meeskond

a) omama asjakohaseid teadmisi konkreetsel pädevusalal, mille osas määramist taotletakse, ning

b) omama piisavalt teadmisi, et usaldusväärselt hinnata tehnilise teenistuse pädevust määramise pädevusalas tegutsemiseks.

7.2. Pädev asutus peab hindamismeeskonnale antava ülesande selgelt määratlema. Hindamismeeskonna ülesandeks on läbi vaadata taotluse esitanud tehniliselt teenistuselt saadud dokumendid ning läbi viia kohapealne hindamine.

7.3. Pädev asutus peab koos tehnilise teenistuse ning määratud hindamismeeskonnaga kokku leppima hindamise kuupäeva ja kava. Ent pädeva asutuse ülesandeks on tagada, et see kuupäev oleks kooskõlas järelevalve ja ümberhindamise kavaga.

7.4. Pädev asutus peab tagama, et hindamismeeskonnale antakse asjakohased kriteeriume käsitlevad dokumendid, varasemad hindamisaruanded ning tehnilise teenistuse vastavad dokumendid ja aruanded.

8. **Kohapealne hindamine**

Hindamismeeskond peab tehnilise teenistuse hindamise läbi viima tehnilise teenistuse ühe või enama põhitegevuse toimumise kohas ning vajaduse korral tunnistajana külastama teisi tehnilise teenistuse tegevusüksusi.

9. **Hindamistulemuste analüüs ja hindamisaruanne**

9.1. Hindamismeeskond peab analüüsima kogu asjakohast teavet ning asjakohaseid tõendeid, mis koguti dokumentide ja aruannete läbivaatamise ning kohapealse hindamise käigus. See analüüs peab olema piisav, et võimaldada meeskonnal kindlaks määrata tehnilise teenistuse pädevus ja selle vastamine määramise nõuetele.

9.2. Pädeva asutuse aruandluskord peab tagama järgmiste nõuete täitmise.

9.2.1. Enne tehnilise teenistuse tegevuskohast lahkumist korraldatakse hindamismeeskonna ja tehnilise teenistuse ühine koosolek. Sellel koosolekul peab hindamismeeskond esitama analüüsist lähtuvate hindamistulemuste kirjaliku ja/või suulise aruande. Tehnilisele teenistusele tuleb anda võimalus esitada küsimusi hindamistulemuste, sealhulgas mittevastavuste kohta ning selle kohta, mis oli nende aluseks.

9.2.2. Tehnilisele teenistusele tuleb viivitamata esitada hindamise lõpptulemust käsitlev kirjalik aruanne. See hindamisaruanne peab sisaldama pädevust ja vastavust käsitlevaid märkusi ning loetlema mittevastavused, mis tuleb kõigi määramisega seotud tingimuste täitmiseks likvideerida.

9.2.3. Tehnilist teenistust tuleb kutsuda üles hindamisaruandele vastama ning kirjeldama konkreetseid meetmeid, mida on kõnealuste mittevastavuste likvideerimiseks võetud või määratud ajal kavas võtta.

9.3. Pädev asutus peab tagama, et tehnilise teenistuse poolt mittevastavuste likvideerimiseks võetavate meetmete piisavust ja tõhusust analüüsitakse. Kui tehnilise teenistuse võetud meetmeid ei peeta piisavaks, tuleb nõuda täiendavat teavet. Lisaks võib nõuda tõendeid võetud meetmete tõhusa rakendamise kohta või läbi viia järelhindamise, et kontrollida parandusmeetmete tõhusat rakendamist.

9.4. Hindamisaruanne peab sisaldama vähemalt järgmist:

a) tehnilise teenistuse kordumatu identifitseerimistunnus;

b) kohapealse hindamise kuupäev(ad);

c) hindamisega seotud audiitori(te) ja/või ekspertide nimed;

d) kõigi hinnatud tegevusüksuste kordumatu identifitseerimistunnus;

e) ettepanek hinnatud määramise pädevusala kohta;

f) avaldus tehnilise teenistuse poolt kasutusele võetud sisemise töökorralduse ja menetluste kohta tehnilise teenistuse pädevuse kinnitamiseks; pädevus on kindlaks määratud sellega, et tehniline teenistus täidab määramise tingimusi;

g) teave kõigi mittevastavuste likvideerimise kohta;

h) soovitus selle kohta, kas taotleja tuleks määrata või kinnitada tehniliseks teenistuseks, ning positiivse vastuse korral määramise pädevusala.

10. **Määramine / määramise kinnitamine**

10.1. Tüübikinnitusasutus peab aruande/aruannete ja muu asjaomase teabe alusel ilma liigse viivituseta otsustama, kas määrata tehniline teenistus, kinnitada selle määramine või määramist pikendada.

10.2. Tüübikinnitusasutus peab andma tehnilisele teenistusele tunnistuse. Sellel tunnistusel peavad olema järgmised andmed:

a) tüübikinnitusasutuse nimi ja logo;

b) määratud tehnilise teenistuse kordumatu identifitseerimistunnus;

c) määramise jõustumise kuupäev ja selle lõppemise kuupäev;

d) määramise pädevusala lühikirjeldus või viide sellele (kohaldatavad direktiivid, määrused või nende osad);

e) vastavusavaldus ja viide käesolevale direktiivile.

11. **Ümberhindamine ja järelevalve**

11.1. Ümberhindamine sarnaneb alghindamisega, kuid selle puhul tuleb arvestada eelnevate hindamiste käigus omandatud kogemusi. Järelevalvega seotud kohapealsed hindamised ei ole nii ulatuslikud kui ümberhindamised.

11.2. Pädev asutus peab koostama kava iga määratud tehnilise teenistuse ümberhindamiseks ja järelevalveks nii, et määramise pädevusala representatiivseid valimeid hinnatakse korrapäraselt.

Kohapealsete hindamiste vaheline ajavahemik sõltub nii ümberhindamise kui ka järelevalve puhul sellest, millise tõendatud stabiilsuse tehniline teenistus on saavutanud.

11.3. Kui järelevalve või ümberhindamiste käigus avastatakse mittevastavusi, peab pädev asutus määrama parandusmeetmete rakendamisele ranged ajalised piirangud.

11.4. Kui parandusmeetmeid ei ole kokkulepitud aja jooksul võetud või neid ei loeta piisavaks, peab pädev asutus vastu võtma kohased meetmed, näiteks täiendav hindamine, määramise peatamine/tühistamine ühe või mitme tegevuse osas, milleks tehniline teenistus on määratud.

11.5. Kui pädev asutus otsustab tehnilise teenistuse määramise peatada või tühistada, peab ta tehnilist teenistust sellest tähitud kirjaga teavitama. Pädev asutus peab igal juhul võtma kõik vajalikud meetmed, et tagada tehnilise teenistuse poolt juba alustatud tegevuste jätkamine.

12. **Andmed määratud tehniliste teenistuste kohta**

12.1. Pädev asutus peab säilitama andmed tehniliste teenistuste kohta tõendamaks, et määramise, sealhulgas pädevuse nõudeid täidetakse.

12.2. Pädev asutus peab tagama tehnilisi teenistusi käsitlevate andmete turvalisuse, et tagada nende konfidentsiaalsus.

12.3. Tehnilisi teenistusi käsitlevad andmed peavad sisaldama vähemalt

a) asjakohast kirjavahetust;

b) hindamisega seotud andmeid ja aruandeid;

c) määramise tunnistuste koopiaid.

3. liide

Üldised nõuded katsearuannete vormi kohta

1. Kõigi IV lisa I osas loetletud õigustloovate aktide puhul peab katsearuanne vastama standardi EN ISO/IEC 17025:2005 nõuetele. Eelkõige peab see sisaldama kõnealuse standardi punktis 5.10.2 ning joonealuses märkuses 1 osutatud teavet.

2. Katsearuande näidisvormi kehtestab tüübikinnitusasutus kooskõlas oma heade tavade eeskirjadega.

3. Katsearuanne koostatakse ühenduse ametlikus keeles, mille on kindlaks määranud tüübikinnitusasutus.

4. Lisaks peab see sisaldama vähemalt järgmist teavet:

   a) katsetatud sõiduki, osa või eraldi seadmestiku identifitseerimisandmed;

   b) sõiduki, osa või eraldi seadmestiku omaduste üksikasjalik kirjeldus seoses õigustloova aktiga;

   c) asjakohases õigustloovas aktis sätestatud mõõtmiste tulemused ja vajaduse korral piirangud või künnised, mida tuleb järgida;

   d) iga punkti 4 alapunktis c nimetatud mõõtmise kohta: kas positiivne või negatiivne otsus;

   e) üksikasjalik vastavusavaldus mitmesugustele sätetele vastavuse kohta, st sätetele, mille puhul pole nõutav mõõtmine.

      Näide nõukogu direktiivi 76/114/EMÜ ([1]) I lisa jao 3.2.2 kohta:

      „Kontrollida, kas valmistajatehase tähis on paigutatud nii, et see ei kustuks ega kahjustuks."

      Aruanne peab sisaldama näiteks sellist avaldust: „pressitud valmistajatehase tähise asukoht vastab I lisa jao 3.2.2 nõuetele";

   f) kui lubatud on muud katsemeetodid peale õigustloovates aktides sätestatud meetodite, peab aruanne sisaldama kasutatud katsemeetodi kirjeldust.

      Sama kehtib juhul, kui kasutada võib õigustloovates aktides sätestatud alternatiivseid meetodeid;

   g) katsetamise ajal tehtud fotod, mille arvu määrab kindlaks tüübikinnitusasutus.

      Virtuaalsete katsemeetodite korral võib fotod asendada ekraanipiltide või muude sobivate tõenditega;

   h) tehtud järeldused;

   i) kui on esitatud arvamusi või tõlgendusi, peavad need olema nõuetekohaselt dokumenteeritud ja katsearuandes vastavalt tähistatud.

5. Kui katsed on tehtud sõiduki, osa või eraldi seadmestikuga, mille puhul on ühendatud mitmed nõutava töötaseme seisukohast kõige ebasoodsamad näitajad (st halvim võimalik juhtum), peab katsearuandes olema viide selle kohta, kuidas tootja kooskõlas tüübikinnitusasutusega valiku teinud on.

([1]) ELT L 24, 30.1.1976, lk 1."

II LISA

„X LISA

TOODANGU VASTAVUSE KONTROLLIMISE KORD

0. **Eesmärgid**

0.1. Toodangu vastavuse kontrollimise korra eesmärgiks on tagada, et iga toodetud sõiduk, süsteem, osa ja eraldi seadmestik vastab kinnitatud tüübile.

0.2. Korra lahutamatuks osaks on kvaliteedijuhtimissüsteemide hindamine, mida nimetatakse allpool alghindamiseks, ning tüübikinnitusobjekti kontroll ja toodangu kontroll, mida nimetatakse toodangu vastavuse tagamise meetmeteks.

1. **Esmane hindamine**

1.1. Liikmesriigi tüübikinnitusasutus peab kontrollima, et on olemas piisavad meetmed ja menetlused, et tagada tõhus kontroll tootmises olevate osade, süsteemide, eraldi seadmestike ja sõidukite kinnitatud tüübile vastavuse üle.

1.2. Hindamise läbiviimise juhised sisalduvad harmoneeritud standardis EN ISO 19011:2002 – „Kvaliteedi- ja/või keskkonnajuhtimissüsteemide auditeerimise juhised".

1.3. Punktis 1.1 osutatud nõuete täitmise peab heaks kiitma tüübikinnitusasutus.

Kõnealune asutus peab heaks kiitma alghindamise ja toodangu vastavuse tagamise korra vastavalt 2. jaole, rakendades vajaduse korral ühte punktides 1.3.1–1.3.3 kirjeldatud meetmetest või nimetatud meetmete kombinatsiooni vastavalt vajadusele kas tervikuna või osaliselt.

1.3.1. Tegeliku alghindamise ja/või toodangu vastavuse tagamise meetmete kontrollimise viib läbi tüübikinnitust väljastav tüübikinnitusasutus või tüübikinnitusasutuse poolt selleks määratud organ.

1.3.1.1. Läbiviidava alghindamise ulatuse määramisel võib tüübikinnitusasutus kasutada järgmist kättesaadavat teavet:

(a) punktis 1.3.3 kirjeldatud tootja sertifikaat, mida kõnealuse lõike alusel ei tunnustata;

(b) osa või eraldi seadmestiku tüübikinnituse korral sõiduki tooja(te) poolt osa või eraldi seadmestiku üksuse tootja ruumides läbi viidud kvaliteedisüsteemi hindamised ühe või mitme tööstusharu eeskirjade kohaselt, mis vastavad harmoneeritud standardile EN ISO 9001:2008.

1.3.2. Alghinnangu võib anda ja/või toodangu vastavuse tagamise meetmeid kontrollida ka mõne teise liikmesriigi tüübikinnitusasutus või tüübikinnitusasutuse poolt selleks määratud organ.

1.3.2.1. Sellisel juhul koostab teise liikmesriigi tüübikinnitusasutus vastavusavalduse, kus piiritletakse hinnangus hõlmatud valdkonnad ja tootmisüksused, mis on seotud tüübikinnitusel oleva(te) too(de)tega ja mis omavad tähtsust seoses õigustloovate aktidega, mille kohaselt nendele toodetele tüübikinnitus antakse.

1.3.2.2. Saades tüübikinnitust andva liikmesriigi tüübikinnitusasutuselt vastavusavalduse taotluse, saadab teise liikmesriigi tüübikinnitusasutus viivitamata vastavusavalduse või teatab, et tal ei ole võimalik niisugust avaldust väljastada.

1.3.2.3. Vastavusavaldus peab sisaldama vähemalt järgmist:

a) Kontsern või ettevõte	(nt autotehas XYZ)
b) Organisatsioon	(nt Euroopa osakond)
c) Tehased/tootmisüksused	(nt 1. mootoritehas (Ühendkuningriik), 2. sõidukitehas (Saksamaa))
d) Sõidukite/osade valik	(nt kõik M_1-kategooria mudelid)
e) Hinnatavad valdkonnad	(nt mootorite koostamine, kerede stantsimine ja koostamine, sõidukite koostamine)
f) Kontrollitud dokumendid	(nt ettevõtte ja tehaste kvaliteedikäsiraamat ja kvaliteedi tagamise kord)
g) Hindamise kuupäev	(nt 18.–30.5.2009 korraldatud audit)
h) Kavandatud kontrollkäik	(nt oktoober 2010)

1.3.3. Tüübikinnitusasutus peab arvestama punkti 1.3 alghinnangu nõuetele vastavana ka sobivaid harmoneeritud standardi EN ISO 9001:2008 või muu samaväärse harmoneeritud standardi kohaseid tootja sertifikaate. Tootja peab esitama sertifitseerimise kohta täpsed andmed ja kohustuma teatama tüübikinnitusasutusele kõigist sertifitseerimise kehtivuse või kohaldamisalaga seotud muudatustest.

1.4. Sõiduki süsteemide, osade ja eraldi seadmestike tüübikinnituse eesmärgil tehtud alghindamisi ei ole sõiduki tüübikinnitusel vaja korrata, vaid neid täiendatakse nende tootmisüksuste ja valdkondade hindamistega, mis on seotud kogu sõiduki koostamisega ja mida varasemates hinnangutes ei käsitletud.

2. **Toodangu vastavuse tagamise meetmed**

2.1. Kõik käesoleva direktiivi või muude direktiivide või määruste kohaselt kinnitatavad sõidukid, süsteemid, osad või eraldi seadmestikud tuleb valmistada nii, et need vastaksid kinnitatud tüübile, täites käesoleva direktiivi või IV lisas loetletud kohaldatavate õigustloovate aktide nõudeid.

2.2. Liikmesriigi tüübikinnitusasutus peab veenduma, et on olemas adekvaatne hindamiskord ja dokumenteeritud kontrollimiskavad, mis tuleb iga tüübikinnituse korral tootjaga kooskõlastada, et viia kindlaksmääratud ajavahemike järel läbi katsetused või nendega seonduvad kontrollimised, sh õigustloovates aktides määratud füüsilised katsetused, mis on vajalikud, et tõendada jätkuvat vastavust kinnitatud tüübile.

2.3. Tüübikinnituse omanik peab eelkõige

2.3.1. tagama, et on olemas tõhus toodangu (sõidukite, süsteemide, osade või eraldi seadmestike) vastavuse kontrollimise kord ja et seda rakendatakse;

2.3.2. omama juurdepääsu katseseadmetele või muudele asjakohastele seadmetele, mis on vajalikud igale kinnitatud tüübile vastavuse kontrollimiseks;

2.3.3. tagama katse- ja kontrollitulemuste registreerimise ja lisatud dokumentide kättesaadavuse ajavahemiku vältel, mis määratakse kindlaks kokkuleppel tüübikinnitusasutusega. See ajavahemik ei tohi ületada kümmet aastat;

2.3.4. analüüsima iga liiki katsetuse või kontrollimise tulemusi, et kontrollida tootekarakteristikuid ning tagada nende stabiilsus, võttes arvesse tööstustoodangu korral lubatud kõikumisi;

2.3.5. tagama, et iga tootetüübi puhul viiakse läbi vähemalt käesolevas direktiivis ettenähtud katsed ning IV lisas loetletud kohaldatavates õigustloovates aktides ettenähtud katsed;

2.3.6. tagama, et kui kõnealust liiki katsetuse või kontrollimise käigus ilmneb mis tahes näidise või katseeksemplari mittevastavus nõuetele, valitakse uued näidised ja katsetust või kontrollimist korratakse. Tuleb astuda kõik vajalikud sammud, et taastada asjaomase toodangu vastavus nõuetele;

2.3.7. Sõiduki tüübikinnituse korral kontrollitakse punktis 2.3.5 osutatud kontrollide puhul vähemalt konstruktsiooni tehniliste andmete korrektsust seoses tüübikinnitusega ja IX lisas esitatud vastavustunnistuse jaoks nõutava teabega.

3. **Jätkuva vastavustõendamise meetmed**

3.1. Tüübikinnituse andnud asutus võib igal ajal kontrollida igas tootmisüksuses rakendatavaid nõuetele vastavuse kontrollimise meetodeid.

3.1.1. Tavalised meetmed hõlmavad käesoleva lisa punktides 1 ja 2 (alghindamine ja toodangu vastavuse tagamise meetmed) sätestatud menetluste jätkuva efektiivsuse kontrollimist.

3.1.1.1. Tehniliste teenistuste (kvalifitseeritud või tunnustatud vastavalt punkti 1.3.3 nõuetele) sooritatud järelevalvetoimingud tuleb alghinnangu menetluste suhtes lugeda punkti 3.1.1 nõuetele vastavaks.

3.1.1.2. Tüübikinnitusasutus viib tõendamisi (muid kui punktis 3.1.1.1 nimetatud) läbi nii sageli, et see võimaldab tagada punktide 1 ja 2 kohaselt rakendatavate asjakohaste kontrollimismenetluste ülevaatamise ajavahemike järel, mille määrab tüübikinnitusasutus varasemate kogemuste põhjal.

3.2. Igal ülevaatusel tuleb ülevaatajale kättesaadavaks teha katsetuste ja kontrollimiste protokollid ja tootmisaruanded, eriti punktis 2.2 nõutud katsetuste ja kontrollimiste protokollid.

3.3. Ülevaataja võib võtta juhusliku valiku alusel näidiseid katsetamiseks tootja laboratooriumis või tehnilise teenistuse ruumides. Sellisel juhul korraldatakse ainult füüsiline katse. Näidiste miinimumarvu võib kindlaks määrata tootja enda tehtud kontrollimiste tulemuste alusel.

3.4. Kui kontrollimise tase osutub ebarahuldavaks või kui on vaja kontrollida punkti 3.2 alusel tehtud katsete kehtivust, valib ülevaataja välja näidised, mis saadetakse tehnilisele teenistusele füüsiliste katsete tegemiseks.

3.5. Kui selliste kontrollimiste või ülevaatuste ajal saadakse ebarahuldavaid tulemusi, peab tüübikinnitusasutus tagama, et toodangu nõuetele vastavuse võimalikult kiireks taastamiseks astutakse kõik vajalikud sammud.”

III LISA

„XV LISA

ÕIGUSTLOOVAD AKTID, MILLE PUHUL VÕIB TEHNILISEKS TEENISTUSEKS MÄÄRATA TOOTJA

0. **Eesmärgid ja reguleerimisala**

0.1. Käesolevas lisas sätestatakse loetelu õigustloovatest aktidest, mille puhul võib kooskõlas artikli 41 lõikega 6 määrata tehniliseks teenistuseks tootja.

0.2. Samuti sisaldab see asjakohaseid sätteid tootja määramise kohta tehniliseks teenistuseks, mida tuleb kohaldada tüübikinnituse andmisel IV lisa I osaga hõlmatud sõidukitele, osadele ja eraldi seadmestikele.

0.3. Siiski ei kohaldata seda nende tootjate suhtes, kes taotlevad tüübikinnitust väikeseeriatele kooskõlas artikliga 22.

1. **Tootja määramine tehniliseks teenistuseks**

1.1. Tehniliseks teenistuseks määratud tootja on tootja, kelle tüübikinnitusasutus on määranud selle asutuse nimel tüübikinnituse katsetusi läbi viivaks katselaboratooriumiks artikli 3 punkti 31 tähenduses.

Artikli 41 lõike 6 kohaselt võib tootja määrata tehniliseks teenistuseks ainult A-kategooria tegevuste puhul.

1.2. Väljend „katsetusi läbi viima" ei ole piiratud töötulemuste mõõtmisega, vaid hõlmab ka katsetulemuste registreerimist ning aruande, sealhulgas asjakohaste järelduste esitamist tüübikinnitusasutusele.

See hõlmab ka vastavuse kontrollimist selliste sätetega, mis ei eelda mõõtmisi. Näiteks toote konstruktsiooni õigusaktidele vastavuse hindamine.

Näiteks hõlmab väljend „katsetusi läbi viima" lauset „kontrollida sõiduki kütusepaagi asukoha vastavust direktiivi 70/221/EMÜ I lisa punkti 5.10 sätetele".

2. **Õigustloovate aktide ja piirangute loetelu**

	Viide õigustloovale aktile	Teema
4.	Direktiiv 70/222/EMÜ	Tagumise numbrimärgi koht
7.	Direktiiv 70/388/EMÜ	Helisignaal
18.	Direktiiv 76/114/EMÜ	Andmesildid
20.	Direktiiv 76/756/EMÜ	Valgustus- ja valgussignaalseadmete paigaldus
27.	Direktiiv 77/389/EMÜ	Pukseerimiskonksud
33.	Direktiiv 78/316/EMÜ	Juhtseadiste, märgutulede ja näidikute tähistus
34.	Direktiiv 78/317/EMÜ	Jäite/niiskuse eemaldamise seadmed
35.	Direktiiv 78/318/EMÜ	Klaasipuhasti/-pesur
36.	Direktiiv 2001/56/EÜ	Küttesüsteemid Välja arvatud VIII lisa sätted sõidukite vedelgaasiga töötavate küttesüsteemide paigaldamise eeskirjade kohta.
37.	Direktiiv 78/549/EMÜ	Ratta porikaitsmed
44.	Direktiiv 92/21/EMÜ	Massid ja mõõtmed (autod)

	Viide õigustloovale aktile	Teema
45.	Direktiiv 92/22/EMÜ	Turvaklaasid Piiratud ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni eeskirja nr 43 21. lisa sätetega
46.	Direktiiv 92/23/EMÜ	Rehvid
48.	Direktiiv 97/27/EÜ	Massid ja mõõtmed (nr 44 all nimetamata sõidukid)
49.	Direktiiv 92/114/EMÜ	Juhikabiini väljaulatuvad osad
50.	Direktiiv 94/20/EÜ	Ühendused Piiratud V lisa (kuni 8. punktini kaasa arvatud) ja VII lisa sätetega
61.	Direktiiv 2006/40/EÜ	Kliimaseade

Liide

Tootja määramine tehniliseks teenistuseks

1. **Üldsätted**

1.1. Tootja määramine tehniliseks teenistuseks ja sellest teavitamine toimub kooskõlas artiklitega 41, 42 ja 43 ning käesoleva liite praktiliste meetmetega.

1.2. Tootja akrediteeritakse vastavalt standardile EN ISO/IEC 17025:2005 – „Pädevuse üldnõuded katse- ja mõõtelaboratooriumidele".

2. **Alltöövõtt**

2.1. Artikli 41 lõike 6 esimese lõigu kohaselt võib tootja määrata enda nimel katsetusi läbi viima alltöövõtja.

Alltöövõtja all mõeldakse

a) kas tütarettevõtjat, kellele tootja on oma organisatsiooni raames usaldanud katsete läbiviimise, või

b) kolmandat isikut, kellega tootja on katsete läbiviimiseks lepingu sõlminud.

2.2. Alltöövõtja poole pöördumine ei vabasta tootjat kohustusest järgida artikli 41 sätteid, eelkõige neid, mis puudutavad tehniliste teenistuste oskusi ja vastavust standardile EN ISO/IEC 17025:2005.

2.3. XV lisa punkti 1 kohaldatakse alltöövõtja suhtes.

3. **Katsearuanne**

Katsearuanne koostatakse kooskõlas direktiivi 2007/46/EÜ V lisa 3. liites esitatud üldiste nõuetega."

IV LISA

„XVI LISA

VIRTUAALSETE KATSEMEETODITE ERITINGIMUSED JA ÕIGUSTLOOVAD AKTID, MILLE PUHUL VÕIB TOOTJA VÕI TEHNILINE TEENISTUS VIRTUAALSEID KATSEMEETODEID KASUTADA

0. **Eesmärgid ja reguleerimisala**

Käesolevas lisas esitatakse asjakohased virtuaalseid katsemeetodeid käsitlevad sätted kooskõlas artikli 11 lõikega 3.

Seda ei kohaldata artikli 11 lõike 2 teise lõigu suhtes.

1. **Õigustloovate aktide loetelu**

Nr	Viide õigustloovale aktile	Teema
3.	Direktiiv 70/221/EMÜ	Kütusepaagid / tagumised allasõidutõkked
6.	Direktiiv 70/387/EMÜ	Uksesulgurid ja -hinged
8.	Direktiiv 2003/97/EÜ	Kaudse nähtavuse seadmed
12.	Direktiiv 74/60/EMÜ	Sisustus
16.	Direktiiv 74/483/EMÜ	Välispinnast välja ulatuvad osad
20.	Direktiiv 76/756/EMÜ	Valgustus- ja valgussignaalseadmete paigaldus
27.	Direktiiv 77/389/EMÜ	Pukseerimiskonksud
32.	Direktiiv 77/649/EMÜ	Ettepoole suunatud vaateväli
35.	Direktiiv 78/318/EMÜ	Klaasipuhasti/-pesur
37.	Direktiiv 78/549/EMÜ	Ratta porikaitsmed
42.	Direktiiv 89/297/EMÜ	Külgmised allasõidutõkked
49.	Direktiiv 92/114/EMÜ	Juhikabiini väljaulatuvad osad
50.	Direktiiv 94/20/EÜ	Ühendused
52.	Direktiiv 2001/85/EÜ	Bussid ja kaugsõidubussid
57.	Direktiiv 2000/40/EÜ	Eesmised allasõidutõkked

1. liide

Virtuaalsete katsemeetodite üldnõuded

1. **Virtuaalse katsetuse struktuur**

Virtuaalsete katsetuste kirjeldamisel ja läbiviimisel peab lähtuma järgmisest põhistruktuurist:

a) eesmärk;

b) konstruktsiooni mudel;

c) piirtingimused;

d) eeldatav koormus;

e) arvutused;

f) hinnang;

g) dokumentatsioon.

2. **Arvutisimulatsiooni ja arvutuste alused**

2.1. *Matemaatiline mudel*

Matemaatilise mudeli esitab tootja. See kajastab katsetatava sõiduki, süsteemi ja osade konstruktsiooni keerukust koos õigustloova akti nõuetega ja selle piirtingimustega.

Samad sätted on kohaldatavad *mutatis mutandis* osade või seadmestiku katsetamise korral sõidukist eraldi.

2.2. *Matemaatilise mudeli valideerimise menetlus*

Matemaatiline mudel tuleb valideerida võrreldes tegelike katsetingimustega.

Selleks tuleb läbi viia füüsiline katse, et võrrelda matemaatilist mudelit kasutades saadud tulemusi füüsilise katse tulemustega. Katsetulemuste võrreldavust tuleb tõestada. Tootja või tehniline teenistus koostab valideerimisaruande ja esitab selle tüübikinnitusasutusele.

Kõigist matemaatilises mudelis või tarkvaras tehtud muudatustest, mis võivad valideerimisaruande kehtetuks muuta, tuleb teatada tüübikinnitusasutusele, kes võib nõuda uue valideerimise läbiviimist.

Valideerimisprotsessi skeem on esitatud 3. liites.

2.3. *Dokumentatsioon*

Tootja peab tegema kättesaadavaks simulatsiooniks ja arvutusteks kasutatavad andmed ning lisavahendid ja need asjakohasel viisil dokumenteerima.

3. **Vahendid ja tugi**

Tehnilise teenistuse taotlusel esitab tootja vajalikud vahendid, sealhulgas asjakohase tarkvara, või võimaldab neile juurdepääsu.

Lisaks pakub ta tehnilisele teenistusele asjakohast tuge.

Tehnilisele teenistusele juurdepääsu ja toe võimaldamine ei vabasta tehnilist teenistust kohustustest seoses personali oskuste, litsentsitasude maksmise ja konfidentsiaalsusnõude järgimisega.

2. liide

Virtuaalsete katsemeetodite eritingimused

1. **Õigustloovate aktide loetelu**

	Viide õigustloovale aktile	Lisa ja lõige	Eritingimused
3.	Direktiiv 70/221/EMÜ	II lisa (tagumine allasõidutõke) Punkt 5.4.5.	
6.	Direktiiv 70/387/EMÜ	II lisa Punkt 4.3.	
8.	Direktiiv 2003/97/EÜ	III lisa Kõik sätted punktides 3, 4 ja 5.	Tahavaatepeeglite ettenähtud vaateväli
12.	Direktiiv 74/60/EMÜ	I lisa Kõik sätted punktis 5 („Tehnilised nõuded").	Kõigi kumerusraadiuste ja väljaulatuvate osade mõõtmine, välja arvatud nõuded, kus tuleb sätetele vastavuse kontrollimiseks rakendada jõudu.
		II lisa	Peaga kokkupõrke tsooni kindlaksmääramine
16.	Direktiiv 74/483/EMÜ	I lisa Kõik sätted punktis 5 („Üldnõuded") ja punktis 6 („Erinõuded").	Kõigi kumerusraadiuste ja väljaulatuvate osade mõõtmine, välja arvatud nõuded, kus tuleb sätetele vastavuse kontrollimiseks rakendada jõudu.
20.	Direktiiv 76/756/EMÜ	ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni eeskirja nr 48 punkt 6 („Erinõuded").	Punktis 6.22.9.2.2 sätestatud testisõit tuleb teha reaalse sõidukiga.
		ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni eeskirja nr 48 4., 5. ja 6. lisa sätted.	
27.	Direktiiv 77/389/EMÜ	II lisa punkt 2.	
32.	Direktiiv 77/649/EMÜ	I lisa punkt 5 („Tehnilised nõuded").	
35.	Direktiiv 78/318/EMÜ	I lisa.	Punkt 5.1.2. Ainult puhastatava ala mõõtmine.
37.	Direktiiv 78/549/EMÜ	I lisa punkt 2 („Erinõuded").	
42.	Direktiiv 89/297/EMÜ	I lisa punkt 2.8.	Horisontaalsele jõule vastupidavuse ja läbipainde mõõtmine.
49.	Direktiiv 92/114/EMÜ	I lisa Kõik sätted punktis 4 („Erinõuded"). N_1-kategooria sõidukite puhul kohaldatakse käesoleva liite punktis 16 osutatud sätteid.	Kõigi kumerusraadiuste ja väljaulatuvate osade mõõtmine, välja arvatud nõuded, kus tuleb sätetele vastavuse kontrollimiseks rakendada jõudu.

	Viide õigustloovale aktile	Lisa ja lõige	Eritingimused
50.	Direktiiv 94/20/EÜ	V lisa „Nõuded mehaanilistele haakeseadistele”	Kõik sätted punktides 1–8 (kaasa arvatud).
		VI lisa punkt 1.1.	Lihtsate mehaaniliste haakeseadiste tugevuskatsed võib asendada virtuaalsete katsetustega.
		VI lisa punkt 4 „Mehaaniliste haakeseadiste katsetamine”	Ainult punktid 4.5.1 (tugevuskatse), 4.5.2 (nõtkumistakistus) ja 4.5.3 (vastupidavus paindemomendile).
52.	Direktiiv 2001/85/EÜ	I lisa	Punkt 7.4.5. Stabiilsuse katse I lisa liites täpsustatud tingimustel.
		IV lisa „Pealisehituse tugevus”	4. liide „Pealisehituse tugevuse arvutuslik kontroll”
57.	Direktiiv 2000/40/EÜ	ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni eeskirja nr 93 5. lisa punkt 3.	Horisontaalsele jõule vastupidavuse ja läbipainde mõõtmine.

3. liide

Valideerimismenetlus

